

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI VESISTÖN JA VESIYMPÄRISTÖN KÄYTTÖÄ JA TILAA PARANTAVIEN HANKKEIDEN AVUSTAMISESTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN 2 a §:n MUUTTAMISESTA

1 Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vesistön ja vesiympäristön käyttöä ja tilaa parantavien hankkeiden avustamisesta annettua valtioneuvoston asetusta (714/2015, jäljempänä vesistökunnostusasetus). Tarkoitus on päivittää vesistökunnostusasetuksen 2 a §:n 2 momentin 3 kohtaa EU:n uuden de minimis -asetuksen (Komission asetus (EU) 2023/2831¹, myöhemmin de minimis -asetus) vuoksi.

De minimis -asetuksessa säädetään niistä reunaehdoista, joita valtionavustuksissa on noudatettava, jos tukea myönnetään ilman komission ennakkohyväksyntää. Kansallinen sääntely olisi ajantasaistettava de minimis -asetuksen mukaiseksi kuuden kuukauden kuluessa mainitun EU:n asetuksen voimaantulosta.

Vesistökunnostusasetuksen muutos on tarpeen, jotta de minimis -asetuksen säännöksiä vähämerkityksellisestä tuesta ja tuen kasautumisesta voidaan soveltaa tarkoituksenmukaisiin hankkeisiin. Muutos toteutettaisiin tarkistamalla säädösviittaus vesistökunnostusasetuksen 2 a §:n 2 momentin 3 kohdassa. Ehdotettu muutos on luonteeltaan tekninen.

Asetus ehdotetaan annettavaksi valtionavustuslain (688/2001) 8 §:n nojalla. Asetusmuutos on tarkoitettu tulemaan voimaan 17.6.2024.

2 YLEISPERUSTELUT

2.1 Nykytila ja sen arviointi

Kansallinen ja EU:n lainsäädäntö

Siltä osin, kun tuki kohdistuu hakijan taloudelliseen toimintaan, sovelletaan valtionavustuslain ja vesistökunnostusasetuksen lisäksi Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksiä. Voimassa olevan vesistökunnostusasetuksen mukaista tukea myönnettäessä sovellettavia Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksiä ovat (2 a §:n 2 mom.):

1) tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annettu komission asetus (EU) N:o 651/2014, jäljempänä *yleinen ryhmäpoikkeusasetus*;

2) tiettyjen maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annettu komission asetus (EU) 2022/2472, jäljempänä *maatalouden ryhmäpoikkeusasetus*;

3) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annettu komission asetus (EU) N:o 1407/2013, jäljempänä *yleinen de minimis -asetus*.

Jos valtionavustusta myönnetään taloudelliseen toimintaan ja valtiontuen tunnusmerkit täyttyvät, avustukset tulee myöntää valtiontukena. Seurauksena EU:n valtioneuvoston päätöksiä tulee sovellettavaksi. Komissio on antanut yksityiskohtaisia säännöksiä siitä, millaiset valtiontuet ovat sallittuja ja siitä, millaisia menettelytapoja tukia myönnettäessä tulee noudattaa. EU:n

¹ Komission asetus (EU) 2023/2831, annettu 13 päivänä joulukuuta 2023, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen. Linkki https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202302831

valtioneukisääntely mahdollistaa tuen ja tukiohjelman, jos kansallinen sääntely on sopusoinnussa EU:n valtioneukisääntelyn asettamien vaatimusten kanssa.

Vesistökuunnostusasetuksen 2 a §:n 2 momentin 3 kohdassa mainittu vanha yleinen de minimis -asetus on ollut voimassa 31.12.2023 saakka. Siirtymäaika on kuusi kuukautta, jonka aikana kansalliset tukiohjelmat tulee päivittää uuden de minimis asetuksen mukaiseksi. EU:n uusi de minimis -asetus tuli voimaan 1.1.2024. Seuraavassa selostetaan de minimis -asetuksen keskeistä sisältöä:

Vähämerkityksisen tuen enimmäismäärä nousee 1.1.2024 alkaen 300 000 euroon nykyisestä 200 000 eurosta (laskenta kolmen vuoden ajanjaksolta).

Asetusta sovellettaessa huomioon otettava kolmen vuoden ajanjaksoa on arvioitava jatkuvasti.

Jokaisen uuden vähämerkityksisen tuen myöntämisen yhteydessä on otettava huomioon kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana myönnetty vähämerkityksisen tuen kokonaismäärä.

Näin ollen mikäli tuki myönnetään 15.1.2024, tulee huomioida 15.1.2024 päivämäärästä kolme viimeistä vuotta.²

2.2 Tavoitteet ja lainsäädäntö

Asetusmuutoksella mahdollistettaisiin valtioneuvustuksen mukaisten valtioneuvustusten myöntäminen valtioneukena EU:n uutta de minimis -asetusta (EU) 2023/2831 soveltaen. Asetusmuutoksella päivitetäisiin säädökseen sovellettavaa EU:n valtioneukisääntelyä koskeva viittaus.

2.3 Keskeiset ehdotukset ja säädösperusta

Muutosehdotus kohdistuu asetuksen 2 a §:n 2 momentin 3 kohtaan, jossa EU:n de minimis asetuksen säädösnumero päivitetäisiin. Muutosasetus annettaisiin valtioneuvustuksen 8 §:n nojalla.

2.4 Vaikutukset

Vain osa asetuksen perusteella myönnettävästä avustuksesta olisi EU:n valtioneukisääntöjen mukaista valtion tukea taloudelliseen toimintaan. Suurin osa avustuksesta myönnetään ei taloudelliseen toimintaan.

Avustusta voidaan myöntää talousarviossa myönnettyjen määrärahojen puitteissa.

Asetusmuutoksella ei olisi ympäristövaikutuksia. Asetus ei aiheuttaisi organisaatio- tai henkilöstövaikutuksia valtioneuvustuksen toimivassa ELY-keskuksessa tai KEHA-keskuksessa.

Asetusmuutos turvaisi hakijalle mahdollisuuden hakea jatkossakin tukea erityyppisiin hankkeisiin.

2.5 Valmistelu

Asetus on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä. Valmistelun aikana on oltu yhteydessä seuraaviin tahoihin: Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja ympäristöministeriö.

Asetuksen muutoksen teknisuontoisuuden ja vähäisen merkityksen sekä kiireellisyyden vuoksi lausuntokierrosta ei pidetty.

2.6 Voimaantulo

Asetusmuutos on tarkoitettu tulemaan voimaan 17.6.2024.

3 YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

2 a §. *Valtioneukena myönnettävän avustuksen oikeusperusta.* Pykälän 2 momentin 3 kohtaan päivitetäisiin EU:n uuden de minimis -asetuksen säädösnumero 2023/2831.

Voimaantulosäännös. Asetusmuutos on tarkoitettu tulemaan voimaan 17.6.2024.

---

² Linkki: <https://tem.fi/ajankohtaista2>, jakso Muutoksia valtioneukisäännössä.